

“Ngày nay, mỗi khi nhìn lại cuộc đời mình, tôi giật mình nhận ra rằng những điều trước đây tôi cho là có ý nghĩa nhất, có sức hấp dẫn nhất thì nay lại trở nên phù phiếm và vô nghĩa tột độ! Đó là tham vọng thành công bằng mọi giá; là sự hãnh diện vì được mọi người biết đến và ca ngợi; là những vui thú vật chất từ việc kiếm nhiều tiền, chinh phục được nhiều cô gái đẹp, có những chuyến chu du khắp thế giới như quỷ Satan. Tất cả giải thích và giúp tôi hiểu được thế nào là sự phù du giả tạo của thế giới này.

Hồi tưởng lại, tất cả những trò tự mãn này xem ra chỉ là một sự huyền hoặc, cái mà Pascal gọi là “lướt trên cội tục”.

Trọng tâm bạn/thù. Những người trẻ tuổi thường có xu hướng lấy bạn bè làm trọng tâm cuộc sống của mình. Đối với họ, việc gia nhập vào một nhóm bạn đồng trang lứa là một việc vô cùng quan trọng. Tám gương xã hội bị méo mó và luôn thay đổi trở thành nguồn lực cho bốn nhân tố chi phối cuộc sống, dẫn đến sự phụ thuộc nhiều hơn vào sự biến đổi của tâm trạng, tình cảm, thái độ và hành vi của người khác.

Việc lấy bạn bè làm trọng tâm cuộc sống cũng có thể chỉ tập trung vào một vài người, nó có một số đặc điểm giống trường hợp trọng tâm phối ngẫu. Xu hướng lấy bạn bè làm trọng tâm có thể là nguyên nhân gây ra sự lệ thuộc tình cảm vào một cá nhân, sự phát triển của nhu cầu/xung đột theo đường xoắn ốc và mối quan hệ tương tác tiêu cực.

Ngược lại, cũng có số ít người lấy đối thủ làm trọng tâm cuộc sống, đặc biệt khi họ có sự tương tác thường xuyên với đối thủ. Tuy ít ai làm điều này một cách có ý thức, nhưng không phải là không phổ biến. Khi ai đó cảm thấy mình bị đối xử bất công bởi người có ảnh hưởng lớn về tình cảm hay